

Femei care s-au „vindecat“ de serviciu

Unora „boala“ le-a trecut temporar, altele spun categoric că nu s-ar mai întoarce niciodată la viața cu program de birou, cu ședințe interminabile și șefi. Au până în 35 de ani și, totuși, s-au săturat de muncă. Cel puțin de un anumit tip de muncă, plin de constrângeri și cu prea puține satisfacții.

Pe Laura Câmpean (33 de ani) o știți deja din paginile ziarului. Scrie la „Viața” despre viața ei altfel din Piracanga, Brazilia. Cum s-a decis, însă, în urmă cu mai bine de un an, să lase în urmă un serviciu în PR, bine plătit, și o poziție socială respectabilă?

„Pur și simplu, nu mai eram fericită. Pe măsură ce compania creștea, creșteam și eu cu ea, în funcție și în salariu, dar dispărea timpul de calitate petrecut cu mine, cu oamenii, cu familia, cu natura, cu pisica - cu ceea ce conta de fapt pentru mine. Viața mea ajunsese să se reducă la casă - serviciu - casă, cu patru ore pe zi petrecute în trafic, cu capul plin de ședințe, termene, campanii promoționale și «trebuie să fim mai buni ca ceilalți!»”, povestește Laura. Ajungea acasă epuizată, treceau trei zile până să-și sune înapoi mama, la ale cărei apeluri dădea constant „ignore” pe mobil. „Mă uitam în oglindă și lumina din ochi nu mai era acolo. Și, atunci, m-am întrebat ce naiba fac cu viața mea, pentru ce atâta alergătură, pentru cine, cui îi servea și cui îi serveam? Eram nefericită.”

Într-o primă încercare de evadare a plecat două săptămâni singură în Tanzania, într-o tabără de voluntari. „Mi-a schimbat viața. Mi-a dat curajul să fac ceea ce visasem mereu - să fiu liberă!” Atunci s-a activat declicul ce a făcut-o pe Laura să redescopere valorile pe care nu le mai regăsea deloc într-o viață pusă în slujba carierei.

S-a „desprins” treptat

Laurei Câmpean i-au trebuit patru ani să găsească resorturile și curajul ce aveau să o scape de un stil de viață ce nu o mai satisfăcea - „muncă, mâncare, somn, shopping, sex și iar muncă”.

Decizia a fost cu atât mai grea cu cât nimeni dintre oamenii din jurul ei nu părea să-și ducă viața după alt scenariu decât cel pe care-l trăia ea. Pentru început, ca să aibă mai mult timp, Laura s-a hotărât să lucreze de acasă. „Și văd eu după aia ce-o mai fi”, gândea atunci. „E amuzant acum, dar în același moment în care luam decizia asta, am primit o ofertă «grasă» de job de la o agenție de publicitate: să înființez și să conduc un departament întreg. Am fost tentată. În prima fază, chiar am spus da. Apoi am spus nu. Săream din lac în puț.”

După ce și-a anunțat șefii că vrea să plece, a mai lucrat încă un an pentru companie, de data asta de acasă. „Lucram cam trei ore pe zi, restul le petreceam plimbându-mă, citind, meditând, căutând să mă cunosc, să aflu cine sunt”, își amintește Laura. Nu i-a fost ușor: renunța la o identitate construită cu mîgală timp de 12 ani - femeia de carieră, cu toate ușile deschise. „Mă cunoștea multă lume, aveam o grămadă de relații, o grămadă de bani”. Au apărut îndoiala, incertitudinea și teama. Au urmat școala de voluntari din Norvegia și deja celebra mutare în Brazilia.

Leacul e greu de găsit

La început i-a lipsit rău de tot serviciul. „Chiar am mers câteva luni la biroul prietenei mele, să lucrez de acolo, doar ca să nu stau acasă - mă simțeam pierdută! După vreo trei luni de bătut drumul casă - «noul birou» la ora 8.00 dimineața, am zis că am luat-o razna. Tot ce aveam la birou aveam și acasă. De ce cheltuiam timp, benzină și mă trezeam tot la 7.00 dimineața, când puteam să nu cheltuiesc nimic și să mă trezesc la 9.00, făcându-mi treaba confortabil de pe canapeaua din sufragerie?”

I-au lipsit colegii, pauza de prânz petrecută cu ei, momentele „mișto” de la birou. „Dar era așa de bine să nu mai merg la ședințe!”

Golul lăsat în urmă de serviciu a fost umplut de cărți, de kilometrii făcuți în parc, de zilele întregi petrecute pe iarbă, de scris, meditație, pictură, de tot felul de cursuri de dezvoltare personală de care înainte nu avea timp. Și, mai apoi, de un copil pe care și l-a dorit întodeauna. „Cât timp lucram, mă întrebam cu groază cum o să fac? Cum o să pot să-mi cresc copilul și să-mi păstrez și jobul, și poziția, și cariera? Acum știu doar că e tare bine să nu-mi fac niciun fel de griji legate de trezitul dimineța, de găsit bonă, de ajuns mai repede acasă.”

Laura e una dintre puținele femei care au plecat din colivia carierei și pe care nu ar mai accepta-o niciodată. Nu regretă nici măcar pentru o secundă alegerea, iar în momentul ăsta, „cu mintea și simțirea de acum”, nu s-ar mai întoarce de unde a plecat. În Piracanga, satul eco din Brazilia în care locuiește cu fiul și cu soțul ei, trăiește din scris, concretizat într-o colaborare la un ziar și din ce câștigă prin câteva proiecte de familie pe care a putut să le dezvolte local.

A doua studenție

Alexandra Tămășan (24 de ani) plănuia de ceva timp să plece la un master în afară. S-a întâmplat anul trecut, când a fost acceptată la un program de studii în Olanda. „A fost un proiect personal, ca să zic așa și, deși mi-a fost greu să renunț la jobul bun pe care-l aveam, am simțit că trebuie să fac asta ca să nu regret mai încolo.”

Când a decis să plece

lucra deja de trei ani, terminase ASE-ul cu note bune, conducea un departament la un cotidian central. Și-a pus de bună voie cariera între paranteze, cel puțin pentru câțiva ani.

„Inițial mi-a fost greu să renunț la ce construiseam și am avut regrete la început. Dar după ce materiile au devenit din ce în ce mai interesante, iar informațiile pe care le primeam tot mai pertinente, mi-am dat seama că am făcut alegerea corectă”, spune Alexandra.

Întoarcerea la viața frumoasă din studenție are un preț, pe care Alexandra îl plătește bucuroasă. „Financiar, e foarte greu, pentru că sunt din nou pe banii părinților, iar asta e puțin frustrant când ai aproape 25 de ani. Am revenit la stilul de viață din perioada studenției: cumpăr totul de la Lidl (hipermarket cu prețuri mici, n.r.), nu iau autobuzul niciodată - merg cu bicicleta - și nu ies des în oraș.” A plecat în Olanda cu banii din ultimul salariu și se descurcă așa cum o fac toți românii aflați la studii afară: încearcă să profite de posibilitățile de finanțare oferite de guvernele țărilor în care se află.

„Pe termen scurt, nu plănuiesc să mă întorc la viața mea de dinainte. Mai ales că aici învăț lucrurile pe care le-am visat mult timp. Am renunțat la slujbă pentru o a doua studenție pentru că simțeam că am multe lacune, pentru că nu sunt suficient de bine pregătită pentru o cariera viitoare ca analist economic (fie în presă, fie într-o companie). Chiar dacă mi-am întrerupt cariera, nu văd asta ca un impediment și nu am crezut că asta va fi o piedică atunci când m-am decis să plec”, recunoaște Alexandra.

„Sunt propriul meu șef”

Gabriela a devenit mamă la aproape 35 de ani, chiar înainte de criza economică. S-a simțit pedepsită în noua ei postură de femeie obligată să stea acasă cu copilul.

„Mă mâncau îngrozitor degetele. Voiam din nou la firmă, voiam din nou să stau zile în șir pe cifre, să fac rapoarte", spune femeia, specialistă în audit financiar. În plus, banii luați ca proaspătă mamă erau mult mai puțini decât cei câștigați înainte. Dar, după câteva luni, a început să-și dea seama că există și o altfel de viață. „Între timp, firma la care lucram a trecut prin momente grele, deci pot să spun că am avut noroc cu sarcina asta pe care inițial o priveam ca pe o povară. De câteva luni am început să lucrez la un proiect personal și acum fac ceea ce visează tot omul: sunt propriul meu șef".

Recompensele vin prea greu

Sunt cazurile acestor femei niște excepții sau fiecareia dintre noi i se întâmplă într-o dimineață să nu mai vrea să meargă la serviciu? Britanica Kasey Edwards, autoarea cărții „Peste 30 de ani - Ce se întâmplă când te trezești într-o dimineață și nu mai vrei să muncești... niciodată", a fost și ea o femeie pe care societatea actuală ar numi-o „de succes". La 30 de ani, Kasey era un consultant renumit, cu un salariu uriaș și locuia cu iubitul ei, un tânăr de succes, într-un apartament de lux. Până într-o zi, când a realizat că, în ciuda nenumăratelor lucruri bune pe care le avea, și-a pierdut vitalitatea, scrie cotidianul britanic „The Daily Mail".

A vorbit apoi cu prietenele ei de vârste apropiate și a observat că nu era nicidecum singura care simțea dimineața că nu vrea să se mai dea jos din pat și să plece la serviciu. În Marea Britanie, aproximativ 26% din femeile care se află în poziții de top management nu-și doresc să ajungă mai sus. De asemenea, una din 15 femei sub 35 de ani a renunțat la o slujbă cu program fix pentru a se dezvolta pe plan personal, în timp ce jumătate dintre ele plănuiesc asta.

Prețuite prea târziu

„Până pe la 30 de ani muncești mult, dar știi că, undeva acolo, te așteaptă o răsplată. «Învăț din greu ca să intru la facultate, apoi învăț în facultate ca să îmi iau o slujbă, muncesc mult ca să ajung într-o poziție mai bună». Când ajungi la 30, te oprești și te întrebi «Unde e răsplata?». Fie gratificația asta pe care o aștepti de ani de zile nu vine, fie e mult mai puțin decât sperai, fie vine prea greu", explică Kasey Edwards. Și pare să știe ce spune: a trăit-o pe pielea ei, visând de la primul job la statutul de partener într-o firmă.

Spre deosebire de țările din vest, în România accesul femeilor la poziții de top este și mai limitat. Conform unei cercetări Manpower din 2008, 34% din românii intervievați consideră că bărbații sunt mai buni manageri și doar 15% sunt de părere că femeile dețin supremația.

Puse pe fugă de criză

Specialiștii în resurse umane recunosc că, în ultima perioadă, au întâlnit foarte multe femei care ar vrea să scape de serviciu, dar să-și conserve cumva măcar o parte din venituri. „Foarte multe angajate doresc să rămână gravide în această perioadă deoarece preferă să se dedice familiei timp de doi ani și să primească 85% din salariu. În condițiile în care ar lucra, ar fi nevoite să direcționeze o sumă semnificativă de bani către serviciile unei bone", ne-a declarat Daniela Necefor, Managing Partner la compania de consultanță în resurse umane Total Business Solutions.

Criza a amplificat și mai mult această dorință, femeile care lucrează în anumite domenii fiind cele mai bune „candidate" pentru evadarea dintr-un loc de muncă. „Cele mai vulnerabile poziții ocupate de femei în companii sunt cele de vânzări, care solicită un efort enorm în acest context economic", spune Necefor.

În contextul actual, femeile care lucrează sunt lipsite de motivație, în primul rând din cauza prelungirii programului de lucru. Dar mai sunt și alte aspecte, deloc de neglijat, care alimentează

nemulțumirea generală a angajaților, susțin specialiștii în HR. „După program, la fel de demotivante sunt stagnarea pachetului salarial, presiunea foarte mare din partea persoanelor cărora le raportează direct, distanța mare dintre locuință și serviciu, dar și relațiile tensionate între colegi, din cauza planului de restructurări impus de unele companii”, explică Daniela Necefor.